

P L U M L O V I A N A I I

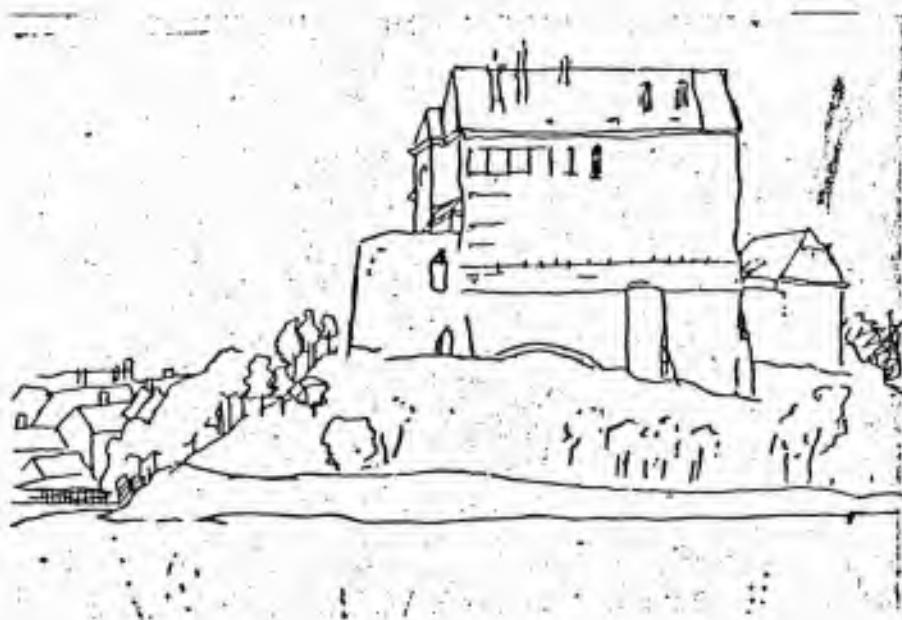
Soubor dokumentů z let 1978 - 88

a

překlady Chučobína

Uspořádal Vladimír Borecký

Praha 1989

V. Freissig, Plumlovský zámek

P l u m l o v s k ý Václav. /vlast.jméno Václav Svoboda/

Básně a drobné prózy.

Nar.: 18.7.1872 na Plumlově

Zemř.: 11.11.1956 v Kroměříži

Nejmladší ze šesti dětí plumlovského rolníka. Vychodil měšťanku na Plumlově. Učil se krátce obuvníkem, pak řezníkem. Později říkal, že chce studovat.

Živil se podomním obchodem a prostředkováním, zabíjením kůzlat a vepřů po vesnicích.

Mnoho času strávil cestováním po vlasti i po zahraničí u příležitosti poutí /na Kladsku: Vamberžice, Dystřice; byl snad též v Mariaszell a v Czestochové/.

Držel se vždy mimo soudobé umělecké vlivy a proudy, skupiny a spolky. Kolem třicátého roku kandidoval za poslance rovněž samostatně bez podpory jakékoliv strany či frakce s vlastním, původním volebním programem: pro voliče z Dražanské vysočiny přislíbil vybudovat na Plumlově ideální palác, "Iamezon Elida-Ideal", utopickou syntézu kostela s hospodou předbíhající dobu. Protestoval proti okupaci z r. 1939, ale pro vysoký věk bylo upuštěno od trestního stíhání. Ve třiaosmdesáti letech umístěn v ústavu Milosrdná láska v Prostějově, odkud pro pobuřování převezen do Psychiatrického ústavu v Kroměříži, kde zemřel.

Vstupuje do literatury v osmapadesáti letech prozaickou konfesijní skladbou o své nešťastné lásce a v šedesáti letech se odmlčuje. Vydal ještě sbírku básní a krátkých próz a publikoval letáky k podpoře budování Iamezonu. Těžiště jeho básnické tvorby zřejmě spočívalo v příležitostném veršování na poutích a po hospodách. Rukopisy se nezachovaly, tradován je pouze jeden věrohodný, ironizující verš: "Spadl kámen do voda, napsal Václav Svoboda" v různých variáнтách.

O b l a s y d í l a: Tvorba Václava Plumlovského je dosud důvěrně známa pamětníkům na Plumlově a v okolí. Tradičně je čten studenty prostějovských gymnázií. V r. 1960 uspořádala tvůrčí skupina Šmídrů "Slevnostní Akademií ku vzpomínce Václava Plumlovského" v pražské Redutě. V husserlovském čísle prostějovského časopisu Štafeta vyšly v r. 1969 tři Plumlovského básně s poznámkou, v níž je stavěna autentičnost básníka proti ciarmanovskému mýtu. K stému výročí básníkovy narození uspořádala v r. 1972

4

Křižovnická škola čistého humoru bez vtípu "I.Plumlovského Plumlov" na Plumlově.Pražské divadlo Orfeus v r.1973 pod názvem "Labyrint srdce" uvedlo pořad věnovaný dvěma básníkům z Hané, V.Plumlovskému a O.Dostalovi /dramaturgie a režie R.Vašinky/. V r.1976 ke dvacátému výročí úmrtí byl vydán v edici Carmina Římsologica jako 2.svazek sborníku "Plumloviana I" věnovaný básnickému dílu V.Plumlovského a dokumentům o jeho ohlasu.

B i b l i o g r a f i e:

Autor:-"Román ze života XX.století.Drama lásky."

Nákl.vlast.,tisk.V.Horáka,Prostějov 1930

- " Básně,povídky,cesty."

Nákl.vlast.,tisk.V.Horáka,Prostějov 1931

- "Odznak nové budovy Elida-Ideal"

leták bez data,v.s.1930-33

- "Družstevní akciový podnik pro stavbu La maisonu Elida na Plumlově",leták bez data,v.s.1930-33

- "Sebrané spisy" /Ed.:V.Borecký,Praha 1962,strojopis/

- " Dílo " /Ed.: V.Borecký,Praha 1972,ornik/

" Plumloviana I ",Básnické dílo Václava Svobody Plumlovského a dokumenty k jeho životu a dílu.

/Ed.:V.Borecký,Carmina Římsologica II,Praha 1976/

L i t e r a t u r a o a u t o r o v i:

Blekta,J.: "Sine ira et studio",rukopis,Plumlov 1960

/In ed.:V.B.:1962,1972,1976/

Borecký,V.: "Svědectví o básníkovi Plumlovském" /In ed.V.B.:1976/

Hůlek,J.: "Úvodní slovo k Plumlovianám I" /In ed.V.B.:1976/

Lampl,P.: "Václav Svoboda Plumlovský a jeho odkaz dnešku",referát,¹⁹⁶⁰

Mráz,B.: "Literární zhodnocení díla V.Plumlovského",referát,1960

Procházka,A.V.: "Návrh zápisu do kroniky obce Plumlova za r.1933",
in Pluml.kronika;in ed.V.B.:1972,1976.

Hed.kolektiv: "Spadl kameň do vođa- napsal Václav Svoboda",

Štafeta,r.1,1969,č.2,str.26-7.

Springer,J.: "Co dala Haná české literatuře",

Narod.jednota pro vých.Moravu,Olomouc 1947,

in ed.V.B.:1976.

P ř e k l a d y Václava Plumlovského:

Báseň "C h u d o b í n" ze sbírky "Básně,povídky,cesty" stane se nejpřekládanější básní české literatury do cizích jazyků a snad nejpřekládanější básní světové literatury vůbec. Dosud přeložena do: bulharštiny,holandštiny,angličtiny,esperanta, finštiny,francouzštiny,němčiny,italštiny, toskánštiny,japonštiny,latiny,novořečtiny, norštiny,polštiny,ručtiny,srbochorvatštiny, španělštiny.

Ne dalších překladech se pracuje.

Odras díla Václava Plumlovského v umění:

Brix,M.: "Lamezon" / lept, ,1972/

Helfert,Z.: "Básník Václav Svoboda Plumlovský a lamezon Knížete Karla Eusebia Lichtensteina" /koláž,1976/

Jilemnická,E.: "Pocta Plumlovskému" /relief,kolorovaný epoxid,1976/

Koblace,J.: "Šlípni mi koník na nohu" /báseň,1973/

Kremenová,J.: "Básník Plumlovský" /olej,1976/

Pacák,J.A.: "Plumlovský běží radosten domů s povolením postavit lamezon" /kresba,1977/

Placatka,J.: Plakát k"Slavnostní Akademii 1960" s portrétem básníka Plumlovského.

Souček,J.: "Ideální prospekt veřejného stravování v La Maisonu" /barevný lept,1976/

Šafránek,J.: "U Končelů" /olej,1976/

Thér,J.: "Socha Svobody v banáckém kroji" /kresba,1975/

-"/ : "Zrození básníka" / -" - /

-"- : "Básníkovy námluvy" / -" - /

-"- : "Položení základního kamene k Lamezonu"/ -" - /

Klusák,J.: "Chudobín" /píseň,1960/

-"- : "Jste vy panenky hezky" /píseň,1960/

Hajský,M.:Horoskop Václava Svobody Plumlovského /1977/

Vašínská,R.: "Labyrint srdce"/dramatické pásmo z díla V.Svobody-Plumlovského a O.Dostala,1973/

6

Praha 1. února 1978

Vážený pane doktore,

děkuji Vám za slovníkové heslo Plumlovského. Jsem rád, že se mohu seznámit s dalšími skutečnostmi jeho života, a je opravdu inspirativní, vidět před sebou přehled tohoto neobyčejného osudu, pravého prototypu osudu umělce.

Žádáte-li doplňné údaje, mohu jen dodat, že "Chudobín" a "Jste vy panenky hezky" byly zhudebněny, a to mnou /1960/, a provedeny na Slavnostní Akademii ku vzpomínce Václava Plumlovského v pražské Redutě 1960.

Udělal jste mi velkou radost!

Srdečně Vás zdravím

/Jan Klusák/

Z r o z e n í 1 8 . č e r v e n c e 1 8 7 2 , P l u m l o v ,
h o d i n a n e z n á m a .

Daniela Fischerová

Jak promluvit o zrození, jehož okamžik narození, ten pramen osobního horoskopu, neznáme? Představa, že raznice planet chrlí po celé dny stejné lidi, je představa z pouti. Nebeská bán, tvarovaná časem, je pouze určitý příslib, náznak, essentia, z níž každý zrozenec nabírá spektrum kvalit a teprv podle nejvlastnějších kódů z nich utváří svou jedinečnou osobnost.

Nechť nás tedy neunáší nepřípustná fikce! Nepromluvíme o zrození, promluvíme o dnu. Hned předešleme, že o dnu vyjímecném, hvězdné konfiguraci nebanální. - Jakou nabídkou kosmu, prátvarem jakých duší byl osmnáctý červenec 1872 ?

Slunce se jemně a chvějivě posunuje Rakem. Jádru bytí, Centrum ega, do sebe den po dni hlouběji nasává dary niternosti. Budí se k vnímání vlastní citlivosti. Zpomaleně a zúzkostněle pluje pásmem zrodu subjektivity.

17. a 18. července se mu stává cosi pozoruhodného. Potkává se na své dráze s Venuší. Skoro dva dny těsně konjugují, slaví vesmírnou svatbu, tělo na těle. Slunce, silnější partner, se fatálně venerizuje. Navždy prosákne Venušinými kvalitami: smyslem pro krásu a potřebu krásy, smyslem pro požitek a potřebu požitku. Osobnost zrozená v čas takového sňatku neuvidí svět nikdy jinak než esteticko-erotickým prizmatem.

Ale Venuše není jediná planeta, která toho dne zasahuje Slunce! Z prvního stupně Lva tryská v té chvíli mocný uranský ohňostroj. Ohnivá planeta v ohnivém poli, dost blízká na to, aby poznamenala Slunce svými výšlehy. - Co je to Uran? Excentrická síla bytí, deviace sama: Uran je všechno, co se oděovalo od normy. Nejdynamičtější ze

všech planet, strhává všechno z pravidelné dráhy. Nese intuici, inspiraci, dynamiku času. Uranští lidé si vždycky najdou způsob, jak narušit konsens, jak se odpoutat od průměru. Uranský rozum bývá blízek šílenství.

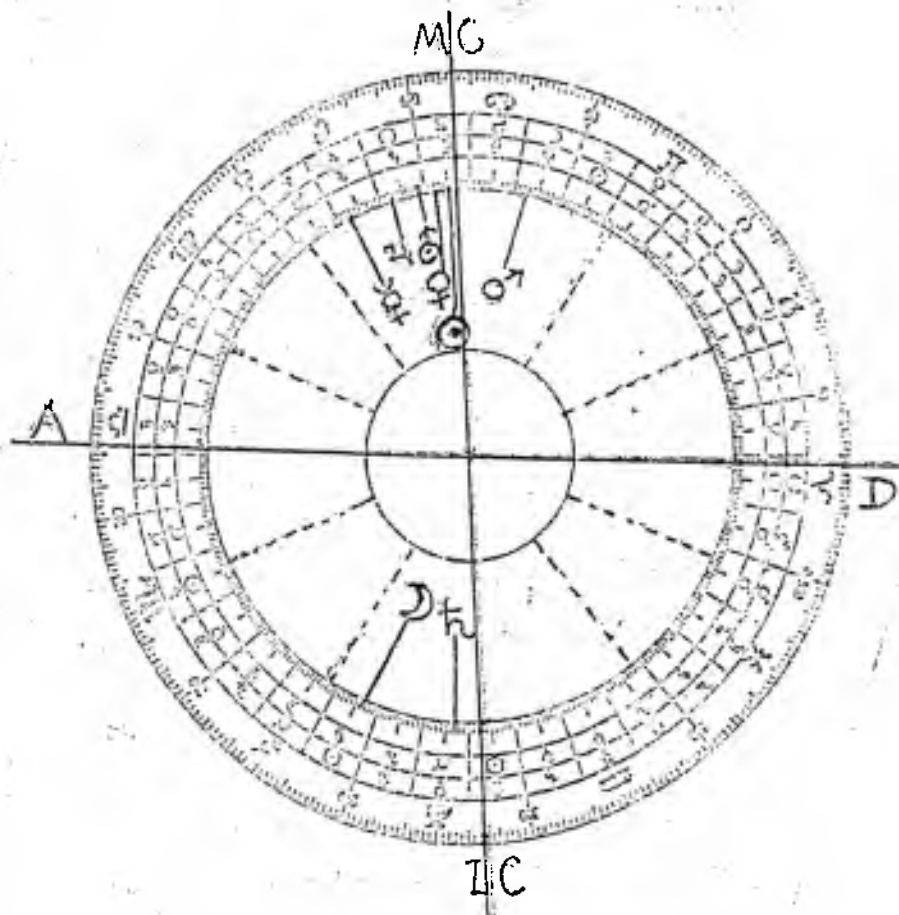
Tedy na jedné straně je tato bizarní trojkonjunkce a na straně druhé, v přesné kvadratuře, pluje kosmem Neptun ve Skopci. A všechno, co jsme napsali až dosud, se noří do mlh. Zrádný neptunský přísvit matní všechno, co zatím bylo řečeno. -

Co je Neptun? Neptun je princip transcendence, aniž bychom to slovo rezervovali jen duchovním výbojům. Je to "trans" v nej-
obecnějším smyslu, "přes, za", onen motiv, který vyvádí všechno bytí za předem stanovenou mez. - V nepříznivém aspektu /a kvadrát je ryze nepříznivý aspekt/ se neptunská transcendence stává danajským darem. Všechno ztrácí pevný obrys. Rozpité kontury nedávají přesně tušit formu. Neuchopitelné prolínání nevýslovným, vítr honí mlhu nad pohyblivým pískem. Osi nezřejmého uniká mezi prsty. Život napadený bledým neptunským třpytem se věčně mívá cílem. Tvar se neuskuteční.

Ale pointou tohoto dne je přece Luna! Luna, Paní noci, idealistická Luna ve Střelci. - Abychom dobře chápali její přínos onomu dni dávno minuvšímu, musíme vědět, jakou roli hraje Luna v člověku. Luna je Animou Slunce. Slunce je Duch, jang, ha, aktivita. Luna je Duše, jin, tha, odraz, pasivum. - A Luna toho dne, právě o polednách, vstoupí s Neptunem v čaromocný trigon ve dvou ohnivých znameních. Uzavírá se vzácný paradox nebeské báně. Týž Neptun, Pán Amorfního, který svou vodní nejasností nikdy nedovolí Slunci, aby se prosadilo ve světě pevných forem, ve stejné chvíli tvoří s Lunou výsostnou koalici reflexe. Plány se rozplynou, ale lunární snění nemá hranic. Slunce je matné, ale s Neptunem zasnoubená Luna se stává zrcadlem plným světla, stříbrnou jímkou imaginace.

Co tedy čekat od takového pomísení planet? Zrozence vždycky mimo normu. V běžném provozu špatně obstojivší snivce. Fantasty, day-dreamry. Výstředně estetizovaný, ve všední praxi poruchový svět.

Nezbývá než znovu upřímně politovat, že neznáme přesný okamžik narození muže, který obrátil k onomu podivuhodnému dni náš zájem. Vděčně ho vzpomeňme pod o tolik změněnou nebeskou klenbou, ikdyž se nikdy nedozvíme, jaký osobní vzorec stvořil z tak vzácné a magicky protimluvné formace.

1. Svědka - Skumlovský * 18. VII. 1872 (napsal na 12. listu)

PROGRAM 16. SYMPOZIA O AKTUÁLNÍCH OTÁZKÁCH SOCIÁLNÍ PSYCHIATRIE

Kroměříž, 20. - 22. září 1988

TÉMA: PROBLÉMY ŽEN PŘI NAPLŇOVÁNÍ ŽIVOTNÍCH ROLÍ
A MOŽNOST JEJICH ŘEŠENÍ

Úterý - 20.9. 1988

8.30 hod.: Slavnostní zahájení

9.00 hod.: BLOK A.: VOLBA ŽIVOTNÍHO PARTNERA.

H l a v n í r e f e r á t y :

Prokopec, J., Tošner, J.: Některé problémy výběru
partnera a seznamování
v emancipované společnosti

Tichá, B.: Žena při volbě partnera

K o r e f e r á t y :

✓ Borecký, V.: Drama lásky

Pavlát, J.: Nejistý muž a zmatená žena v roli
manželského poradce

14.00 hod.: BLOK B.: ŽENA - MATKA.

H l a v n í r e f e r á t y :

Čepický, P.: Psychologické aspekty těhotenství,
porodu a šestinedělí

Matějček, Z., Dytrych, Z.: Teoretické aspekty vývoje
a plnění mateřské role

K o r e f e r á t y :

Tyl, J.: Žena, matka nechtěného dítěte

Schüller, V.: Žena a role macechy

20.00 hod.: Společenský večer /pavilon č. 15 v psychiatrické
léčebně/

Středa - 21.9. 1988

9.00 hod.: BLOK C.: ŽENA - VYCHOVATELKA.

H l a v n í r e f e r á t y :

Špitz, J.: Žena, matka, vychovatelka

Hnídková, A.: Matka, vychovatelka

K o r e f e r á t y :

Bejstová, O.: Dítě jako partner

Scheufflerová, R.: Žena v hospodářsky v
společnosti

13.00 hod.: Prohlídka Státního zámku v Kroměříži

15.00 hod.: BLOK D.: ŽENA - ŽIVITELKA.

H l a v n í r e f e r á t y :

Chvála, V.: Krize klasických sexuálních
a nemoc

Velemínská, P.: Naplňování role ženy je
a živitelky v naší spol

len čisté prostředí

Chudobín. — Mezinárodní smlouva o zřízení společného čs.-sovětského podniku Aquacoop byla včera podepsána v Chudobíně na Olomoucku. Jeho účastníky bude z čs. strany koncern Sigma, ze sovětské Akademie komunálního hospodářství Moskva a sídlo bude mít v Olomouci. Podnik je zaměřen především na ochranu životního prostředí. Aquacoop má v náplni výstavbu čistíren odpadních vod, získávání neobdobytných zdrojů energie, úpravu, čištění a dezinfekci odpadních vod, výrobu čistící a čerpací techniky, armatur a dalších komponentů. 29.12.88

DRAMA LÁSKY

Vladimír Borecký

~~/DPA, Praha 4/~~

Neschovávej se p ede mnou,
ještě nemusíš být mou ženou !

Václav Svoboda-Plumlovský

Náš více kazuistický než teoretizující příspěvek se snaží o konkrétnější přiblížení problematiky dotčené v těch referátech, jež se týkají partnerských vztahů.

Zatímco sdělení žen ~~/K. 'Love, Power/~~ operují s pojmem láska v jeho podstatném významu pro konstituci partnerského vztahu, zachovávají si sdělení mužů ~~/Prokop, 'Zvěřina/~~ vůči lásce patřičný odstup a náležitou obezřetnost. Ukezuje se tak určitá maskulinní tendence k scientistické redukci vztahu na jeho vedlejší, vnější aspekty /ať již v biologické rovině sexuálního uspokojení, v ekonomické oblasti hmotného zajištění či v sociální poloze společenských statutů a rolí/, jejichž rozpoznání dovoluje pak vztah reparovat pomocí různých promyšlených technik. Naproti tomu femininní globalizující přístup zdůrazňuje klíčový význam bytostného smyslu vztahu, jímž je sebenalezení a sebepochopení ve vzájemném kontaktu s druhým. Láska je jedněmi vykazována do oblasti snění, fantazie a iluzí, mýtů a poezie, romantické idealizace, druhými je brána jako integrující princip, který teprve vztah činí smysluplným.

Náš případ jsme nevybrali ani tak proto, že jeho protagonista byl svým osudem spojen s léčebnou, kde se koná dnešní konference a kde před dvacetiletí lety ukončil svůj pozoruhodný život, jako spíše pro jeho ilustrativní hodnotu k představené problematice. Přes určitou paradoxnost se totiž příběh básníka Václava Svobody-Plumlovského vyznačuje neobyčejnou přímočarostí a jednoduhostí.

Václav Svoboda se narodil r.1872 na Plumlově u Prostějova jako nejmladší ze šesti dětí pracujícího rolníka. Absolvoval obecnou školu a učil se krátce ševcem, potom řezníkem u svého

staršího bratra, při jehož živnosti se zaměstnával zabíjením koz a vepřů v okolí. Záhy se prý u něho projevila sklon k veršování a často promlouval v řeči vázané. Říkal, že by chtěl studovat. Téměř celý život prožil na Plumlově a zůstal starým mláďancem.

Koncem 20.let po smrti svých rodičů zdědil 17 měřic pole, jejichž prodejem se načas sociálně pozvedl a neobyčejně se zvýšilo jeho sebevědomí. Zamiloval se v té době, téměř šedesátiletý, do dcery místního hostinského a své drama lásky, jež je hlavním předmětem našeho koreferátu, literárně zpracoval a v r.1930 vydal knižně vlastním nákladem. Zděděné peníze promrhal ještě vydáním sbírky básní a próz v r.1931 a drobnými excesy, z nichž zůstala v trvalé paměti jeho volební kampaň, když kandidoval jako nezávislý poslanec a obdarovával potenciální voliče svého obvodu jitrnicemi vlastní výroby, s nimiž se nechal vozit v kočáře po Drahanské vysočině. Ve svém volebním programu sliboval vybudování "lamezonu", svérázného kulturního střediska, jež by vytvořilo vedle zámku a kostela třetí a nejvelkolepější architektonickou dominantu Plumlova.

V sedmdesáti letech byl policejně zatčen pro pobuřování proti protektorátu, ale záhy propuštěn pro sníženou příčetnost. Ve dvaaosmdesáti letech byl sociální péčí umístěn v ústavu olomoucké charity pro přestálé v Prostějově, odkud byl pro maladaptivní chování v červnu r.1955 převezen do psychiatrické léčebny v Kroměříži. Zde se marně snažil přesvědčit primáře Ryšánka, že je básník a spisovatel. Tato tvrzení, stejně jako když prohlašoval, že je císařem a prezidentem Václavem II., byla hodnocena jako psychotická nadstavba na podkladě arteriosklerózy u senilní demence. Zemřel zde čtyřiaosmdesátiletý v r.1956 na paviloně 10 A.

"Román ze života XX. století", který vydal s podtitulem "Drama lásky" je autobiografickým zpracováním milostného vzplanutí osmadesátiletého Václava k osmnáctileté Ludmile z rodiny Konšeldů, která vlastnila největší plumlovskou restauraci na náměstí, jež bylo později bez zjevného záměru místními radními osudově pojmenováno náměstím Svobody.

Co tematizuje básník jako drama lásky, je nemožnost

realizace

~~xxxxxxxx~~ partnerského vztahu, jak to vyplývá z průběhu jeho půldruharočního marného usilování o Lidunkino srdce. Transpozice plachého, pokorného a skromného, odmítaného a ponižovaného cti-tele proti rázně odmítavému, necitlivému a rozmarnému ženskému protějšku, jenž nehybně tkví s nemilosrdným matriarchálním prezíráním v nedosažitelném horizontu, rezonuje s obecnými prožitky neopětovaného milostného vztahu. "Ve XX.století stál muž nejhlouběji", říká René Char. "Ženy se rozzářily a povznesly k výšinám, k nimž bylo možno již jen vzhlížet." Téma je často uchopeno literárně a v současnosti více trpí muži /mladý Werther končící suicidiem, Dostojevského hrdina z Bílých nocí ztřeštěný Nastěnku v partnerském trojúhelníku, jehož třetí vrchol zůstává utajen, Heddájátův hrdina ze Slepé sovy, vystavený kobřímu soudu/. Jako by si ženy již vytrpěly své v minulosti /Ofelie, Elvíra, Taťjana/. Plumlovského volba námětu otvírá tedy obecné archetypální ozvuky beznadějného zklamání v situaci, kdy dostáváme košem, mučivého ponižování srovnáváním se sokem, sebeničící zžíravé žárlivosti, zraňujícího výsměchu.

Konstrukce románu se zřetelně rozkládá do dvou částí, z nichž podstatná první se týká námluv a závěrečná prohlédnutí šalby. Mezi oběma částmi je zachytitelné meditativní intermezzo axiologického ladění. Námluvy se odehrávají v hospodě, kde nic netušící Lidunka šenkuje, zatímco Václav je již přesvědčen, že se jí líbí. Václav nehledá a nevybírám svou partnerku, ale rovnou ji volí, respektive se podřizuje domněnku, že jí byl vyvolen. Tato podivuhodná situace námluv odehrávající se v jakési konspirativní ilegalitě bez vědomí namlouvaného, námluv neprobíhajících na principu zamilování, vzájemného poznání a souhlasu, kdy není jasné, zda si Václav Lidunku vskutku namlouvá, zda si to jen namlouvá či mu to bylo namlouveno, patří k nejsilnějším místům Dramatu lásky. Lidunkino odmítání se stupňuje ve čtyřech sukcesivních epizodách. Počáteční chování odpovídá běžné profesionální rutině, již reaguje personál na průměrného konzumenta, ale senzitivní básník interpretuje: "...měla divné výrazy, na každé slovo mně odsekla a porazila mně v lásce." Konečně při posledním kontaktu, kdy oslovuje Lídu na promenádě, aby se blýsknul svou francouzštinou:

"Bon d'jour, metmoazel. Kampek?", dostává se mu strohé odpovědi: "Do Prahy!" Básník se uzavírá do sebe a v krátké konfesi hájí svou mravní zachovalost a víru, pozastavuje se nad pokleslostí a úpadkem druhého pohlaví. V rozhořčení vyslovuje paradox epimečovského typu: "Neschovávej se přede mnou, ještě nemusíš být mou ženou!", který by potěšil Gregory Batesona.

V závěru na scénu vstupuje cizí dáma, která prostředkuje fiktivní přesunutí objektu lásky z plumlovské hospody k černo-
oké krásce, která na Václava čeká ve velkém "lamezonu" v metro-
poli nad Seinou. Básník s. upíná k ideji lamezonu a v klasické
sublimaci se odklání od neúspěchu v lásce k celospolečensky
prospěšnému cíli, vybudování Lamezonu, jakési syntézy civilní-
ho a posvátného, hospody a kostela.

Naivní zploštění v Plumlovského románě je dokonalé. Dramati-
tičnost, kterou postuluje, zcela chybí. Prostor a čas jsou static-
ké. Nehledá objekt lásky ve světě, za hoř a doly. Nachází ho
po ruce, v hospodě, kde bez toho již prodlévá tak jako tak.
Čas plyne v kalendářním chronologickém odvíjení a není zde dia-
chronizace, která by se v zážitku lásky chápala okamžiku. Komu-
nikace téměř chybí. Komunikuje zprostředkovaně přes sousedy a
přes matku, či kradmými pohledy, jež vrhá na Lidku mezi pivy.
Iluzivní hovory s Lídou a introspekce pocitů žárlivosti a
křivdy je rovněž povrchní a vnitřní monolog zvnějšněn v pro-
klemacích strnulých norem. Konečně sama láska bez přirozeného
vztahu, bez idealizace milované bytosti je jenom iluzí, nezra-
lou reprodukcí odkoukaných sociálních schemat.

Ale čím je nám tedy Plumlovského prázdný, zploštělý schema-
tismus užitečný k pochopení mezilidských partnerských vztahů?
Proti vyhýbání se lásce jako zavádějícímu pojmu a proti dovolá-
vání se lásky jako integrujícího principu nám Plumlovský nabízí
vyprázdněné schema vztahu opírající se o kulturní paradigmat
lásky, která bezděčně karikuje. Je to upřímný, spontánní smích,
ne výměch nebohému básníkovi, který nás doprovází peripetiemi
jeho dramatu. Důležitější než text je kontext, který nám text
otvírá. Čím je sdělení insitního básníka omezenější, k tím
širším souvislostem poukazuje. Zploštění je otevřeno do prostoru,
povrchnost k hloubce. Rigidita implikuje flexibilitu a státnost

reverzibilitu. Výsledkem je osvobozující humor inžitního textu, humor jako terapeutikum partnerských vztahů. Přijměme tedy od Plumlovského humor, bez něhož bychom dopadli jako Plumlovský.

Na rozloučenou s básníkem bych ještě pro dámy ocitoval úvodní verše z jeho básnické sbírky, aby zkusily autentické působení nezáměrného humoru. Je věnován Vám:

"Panenkám":

Jste vy panenky hezky,
vy mě máte rády všechny,
že jsem svobodný pán -
pozvu se k Vám sám,
obav žádných nemám -
co složím, to mám.

PĚVECKÉ SDRUŽENÍ MORAVSKÝCH UČITELŮ

Jiří Kriva

Moravští učitelé při započetí
stavby provedou koncert.

Václav Svoboda Plumlovský:

"Ozvěna nové budovy Eliášova-Idéal"

V zářijových dnech si město Kroměříž a celá naše kulturní veřejnost připomíná výročí vzniku našeho nejlepšího amatérského pěveckého sboru.

V roce 1903 odezněl v sále kroměřížského Nadsklepí neobyčejný koncert, ve kterém se představil nadšený umělecký kolektiv učitelský dorost kroměřížského Pedagogia v čele s nezapomenutelným umělcem a člověkem prof. Ferdinandem Vachem, aby nastoupil k nejvyššímu uměleckým metám a zamířil k novým horizontům sborového umění. Je obdivuhodné, jak silné, strhující umělecké i lidské poselství vepsal do svého štítu, když překonalo všechna úskalí času a přetrvalo generace, jak nevšední, objevné tvůrčí hodnoty přinesl, když se na samém prahu umělecké dráhy před ním sklonili i přísní a obávaní kritikové.

Již 85. let se sjíždějí z měst i zapadlých vesniček celé Moravy učitelé - pěvci, nezištně rozdávající radost a krásu, šířící slávu našeho sborového umění doma i v daleké cizině, oddané sloužící umění a kultuře národa.

Vynikající sborové umění PSMU brzy proniká do ciziny, kde dosahuje triumfálních úspěchů a působí jako objev svým zpěvem zpaměti, nedostižnou technickou i výrazovou virtuozitou, stylovou propracovaností a citovou vřelostí projevu - spolu s Českou filharmonií a Českým kvartetem se stává nejpřednějším vyslancem naší kultury. Prof. Vach se záhy zařadil mezi nejvýznamnější umělecké osobnosti a dostalo se mu vysokých poct doma i v cizině. Řídil 868 koncertních vystoupení, z toho 125 koncertů v zahraničí.

Po F. Vachovi převzal vedení PSMU prof. Jan Šoupal, který s ním dosáhl celé řady významných domácích i mezinárodních úspěchů. Jmenujme alespoň I. cenu z walleeského Llangolenu, I. cenu z Paříže, zlatou medaili za nejlepší dirigentský výkon z italského Arezza a mnoho dalších ocenění. J. Šoupal stál v čele PSMU více než 30 let, byl jmenován zasloužilým umělcem, byl nositelem Řádu práce a Janáčkovy medaile.

Po smrti prof. Šoupala se ujal vedení Sdružení prof. Dr. Antonín Tučapský, absolvent brněnské Masarykovy univerzity, který se uplatnil nejen jako talentovaný sbormistr, ale i skladatel, zejména pak v oblasti sborové tvorby a v kantátách. Od roku 1975 žije v Londýně, v roce 1978 byl jmenován čestným dirigentem PSMU. Mnohokrát navštívil Československo a s PSMU udržuje stále přátelské styky - a to i jako autor.

Po odchodu A. Tučapského byl zvolen uměleckým vedoucím a dirigentem pěveckého tělesa Oldřich Halma. Úspěšně plnil všechny závazky Sdružení, nastudoval celou řadu nových a v takovém i starším repertoáru prokázal spolehlivou znalost a osobitý temperament se smyslem pro náležitý výraz a výstavbu díla. V roce 1967 byl jmenován zasloužilým umělcem a v roce 1978 čestným dirigentem PSMU. Byl rovněž nositelem čestné medaile J. A. Komenského.

Současný umělecký vedoucí a dirigent prof. Lubomír Mátl absolvoval brněnskou konzervatoř, studoval na JAMU, kde dosáhl aspirantury; v té době již vedl Brněnský akademický sbor, se kterým získal vynikající úspěchy doma i v zahraničí.

Pro nás je zajímavá a významná skutečnost, že právě v době svých začátků L. Mátl provedl několik úspěšných koncertů pro pacienty kroměřížské psychiatrické léčebny.

V těchto zářijových dnech jsme si slavnostním koncertem v zámeckém Sněmovním sále připomněli, že je tomu 85 let, co se toto hudební těleso v Kroměříži představilo poprvé.

/ Zpracováno podle archivních materiálů /

CHUDOBINIANA

CH U D O B Í N /CHUDWFIN/

farní ves na Moravě, hejtmanství, okres a pošta Litovel,
45 d., 240 obč.č., 12 n. /1890/,
kostel sv.Františka Serafinského /r.1843 far./,
4 tř.šk., pokrok.hospod.běh, ovčín.
Aloď.statek /1212 ha/, k němuž náleží v Chuďobíně zámek,
dvůr a pila, maježek Em. ryt. Tersche.

Ottův slovník naučný /díl 12/

Praha, 1897

Chuďobín /okr.Olomouc/ - nemovité kulturní památky

1. Zámek čp.1 s altánem a areálem zámeckého parku.
Velmi kvalitní empírová čtyřkřídlá budova z r.1847.
2. Stará tvrz čp.2. V jádře kvalitní renesanční dvou-
křídlá architektura z r.1595, upravená v r.1667.
3. Farní kostel sv. Františka Serafinského.
Kvalitní jednolodní barokní architektura z r. 1716
s hočnotnou patrovou dřevěnou kruchtou.

KS SPPOP, Ostrava

CHUDOBÍN

Archivní fotografie
s datem 17.1.1915.

Korespondence s prodejnou Jednota Chudobín.

Tit.

prodejna s pohlednicemi

v Chudobíně

V Praze, 25.1.1978

Prosím o laskavé zaclání asi pěti pohlednic Chdohína /přibližně v hodnotě přiložené peněžní částky 10 Kčs/, které potřebuji ke své přednášce o severomoravském kraji. Se srdečnými díky

Drb.

Chudobín, 27.3. 1978

Vážený pane.

Po obdržení Vašeho dopisu jsem podnikla veškerá opatření k tomu, abych mohla Vaší žádosti vyhovět. Naše prodejna nemá v zásobě jakékoliv dokumentační materiály /pokud se týká přírodních/ na skladě.

Váše požadavku jsem se snažila vyhovět přes archiv a kroniku. Proto Vám zasílám dokumentace archivních snímků, které byly pro mne dostupné. /Viz str.19/

Vámi přiloženou částku Vám s díky vracím.

Vedoucí prodejny,

Jednota Chudobín.

Ein Gedicht geht um die Welt

Tübinger Romanist sammelt baskische Verse in 600 Übersetzungen

Alle Rekorde bricht der Romanist Francisco J. Oroz mit einer Publikation auf dem Gebiet der Übersetzungsliteratur. Er hat soeben den ersten Band eines auf drei Teile angelegten Werkes herausgebracht, in dem 600 von ihm gesammelte Übersetzungen eines Gedichts des baskischen Autors Gabriel Aresti (1933–75) erscheinen sollen. Bereits die erste Lieferung der Übertragungen in 140 Europa zugeordneten Sprachen ist ein Unikum — finden sich hier doch neben zahlreichen romanischen Sprachen etwa auch finno-ugrische und kaukasische Sprachen, neben Jiddisch, Afrikaans und Kreolisch die baltischen Sprachen Litauisch und Lettisch und schließlich sogar Esperanto.

Der aus Navarra im Norden Spaniens gebürtige Herausgeber dieser seltenen Sammlung ist Privatdozent am Romanischen Seminar der Universität Tübingen. In den 60er Jahren studierte er als DAAD-Stipendiat in Münster Romanistik und hält

auch heute noch, als Mitglied des Freundeskreises, Verbindung zum DAAD.

Schon früh hat sich Oroz mit den alten Sprachen seiner Heimat befaßt, ganz besonders mit dem Baskischen. Die ersten Übersetzungen von Arestis Gedicht „Nire aitaren etxea“ („Das Haus meines Vaters“) in mehrere romanische Sprachen entstanden 1982/83 als Übung in einem Seminar für seine Studenten. Der Erfolg einer damals entstandenen kleinen Publikation ermutigte Dr. Oroz zu seiner weltweiten Aktion: Übersetzer fand er nicht nur in seinen Universitätskollegen, etwa Indologen oder Sinologen, sondern unter Asylanen, Missionaren und Sprachkundigen in allen Teilen der Erde. Botschaften in aller Welt wurden eingeschaltet, und von Radio Vatikan kam das Gedicht gleich in mehreren slawischen Sprachen nach Tübingen zurück.

Entsprechend vielfältig wird auch die Auswahl der beiden folgenden Bände sein, die

den Sprachen Asiens und Australiens, Afrikas und Amerikas gewidmet sein sollen. Ganz Afrika wird beispielsweise vertreten sein vom Kabylisch-Berberischen des Nordens bis zu den Bantu-Sprachen des Südens, oder Amerika mit den Sprachen seiner Ureinwohner von der Eskimosprache und dem Micmac im Norden bis zum Araucano im Süden.

„Tausende von Briefen habe ich geschrieben“, berichtet Oroz, und zahlreiche Antwortschreiben erzählen von den Reaktionen der bereitwilligen Helfer auf das Gedicht. Ein Übersetzer aus Georgien: „Das Gedicht hat mich schon bei der ersten Lektüre so beeindruckt, daß ich mich nicht von ihm losreißen konnte.“ Ein indianischer Übersetzer dagegen bittet, seinen

Text mit der Anmerkung zu versehen, daß er mit dem Inhalt des Gedichts nicht übereinstimme. Das Gedicht, eines der bekanntesten des baskischen Autors, wurde 1964 während der Diktatur geschrieben und ist ein Monolog über die Verteidigung des Vaterhauses gegen die ungerechte Justiz. Die politische Aussage der Verse und die Schilderung der Verteidigung durch Gewalt veranlaßte manchen der „Nachdichter“, in der Sammlung lieber anonym bleiben zu wollen.

Oroz freilich verfolgt mit seinem Unternehmen keineswegs eine ähnliche Wirkung wie die frommen Männer, die vom 16. Jahrhundert an das Vaterunser in mehrsprachigen Ausgaben unter die Leute brachten, um die Preisung des Herrn allerorten möglich zu machen. Ihm geht es

vielmehr um Material für den Sprachvergleich. Eine spätere Publikation über Sprachen und Sprachfamilien der Welt soll hiervon ihren Ausgang nehmen. Ein bißchen Weltanschauung ist allerdings doch dabei: Die Idee, in unserer von Spezialisierung und Theorieelastigkeit gekennzeichneten Zeit mit der polyglotten Unternehmung ein Zeichen zu setzen.

Das Buch erschien unter dem lateinischen Titel: *Commen vasconicum plus quincenis linguis versionibus aut characteribus redditum et expressum. Band 1 Die Sprachen Europas, im Attempto-Verlag, Tübingen, und kostet 75 Mark.*

Gabriel Arestis Gedicht „Nire aitaren etxea“ in deutscher Sprache, illustriert von Kepa Lauzirika.

Der Dichter Václav Svoboda Plumlovský

Tit.

Dr. Leonie Loreck,

DAAD Letter, Redaktion

D - 5330, Königswinter

V Praze, 22.2.1988

Vážení paní redaktorko,

s nevšedním zájmem jsem si přečetl ve Vašem časopise článek "Báseň jde světem" /DAAD,4,87/. Sám jsem se totiž pokusil o něco podobného jako romanista Francisco J.Oroz a sice s básní "Chudobín" od knížete české naivní poezie, básníka Václava Svobody-Plumlovského /1872-1956/. Ačkoliv se dosud nemohu co do počtu překladů měřit s p.Orozem, rád bych upozornil alespoň na časovou prioritu mého podniku. Iniciační překlad Chudobína do angličtiny byl přizán na jaře 1972 a ještě k oslavám 100.výročí básníkovy narození /18.7.1972/ na Plumlově bylo vytvořeno na devět překladů.

Ačkoliv dosud nečosahuje soubor plné padesátky, jsou zde zastoupeny vedle evropských jazykových skupin /keltské, románské, germánské, slovanské, ugrofinské a kavkazské jazyky/ také čínština, japonština, korejština, perština, hindí, cikánština, vietnamština, amharština, havajština, indonézština, kazachština, kirkíztina aj. Četné jsou i překlady do dialektů, z nichž za zvlášť významný možno pokládat překlad do toskánského nářečí italštiny, rodné řeči božského Danta. Mrtvé jazyky jsou vedle latiny zastoupeny např. překladem do klasické hieroglyfické egyptštiny /Střední říše, cca 1991-1701 př Kr./,

jejíž výslovnost bohužel zůstává tajemstvím.

Překladaťelsky jde o velmi náročnou práci, vedoucí často k neřešitelným problémům. Tak např. překladatel do havajštiny si poradil snadno se srnou, na Hvaji neznámým živočichem, zvoliv z tamní fauny co do frekvence výskytu a podobnosti adekvátního živočicha. Resignoval však nad veršem "panna šaty pere". Ačkoliv je v havajštině asi osmnáct výrazů pro pannu, předpokládají všechny jako *conditio sine qua non* neposkvrněnost, takže akt praní jakožto následné očisty po pošpinění virginitu vždy popírá. Velká překvapení vyvolávají i zpětné překlady do češtiny. Tak např. verš "srna se v poli pase" zní po zpětném překladu z korejštiny: "koza na poli žere rýži."

Myslím, že i tematicky je volba Plumlovského básně Chudobín šťastnější než příliš patetický Arestiho "Dům mého otce" s obranně-agresivní retorikou a vyladěním. Básně mají společný obraz domu, který se sice u Plumlovského objevuje až v závěru, ale celá expozice vyúsťuje v archetypu *l'habitation* /z franc. *la maison* = *das Haus*/ jakožto obrazu šťastného prostoru povýtce. Archetyp domu se zde otvírá nikoliv ve vnější kulise jako majetek a dědictví bráněný před cizincem-vetřelcem, ale ve svých vnitřních dimenzích vlídného útočiště pro cizince-poutníka, hledajícího zakotvení.

Přikládám na ukázkou originál básně v češtině a překlady do němčiny, egyptštiny, japonštiny a čínštiny spolu s podobnou básní z r.1930.

S pozdravem

Drb.

Leser schrieben uns:

Mit großem Interesse habe ich in Ihrer Zeitschrift DAAD Letter 4/87 den Artikel „Ein Gedicht geht um die Welt“ gelesen. Ich habe nämlich selbst einen ähnlichen Versuch unternommen wie Francesco J. Oroz, und zwar mit dem Gedicht „Chudobín“ (Armenroda) von dem „Fürsten“ der tschechischen naiven Poesie, dem Dichter Václav Svoboda-Plumlovský (1872--1956). (...) Obwohl meine bescheidene Sammlung erst an fünf Dutzend Übersetzungen enthält, sind hier neben europäischen Sprachgruppen auch das Indonesische, Kirgisische, die Zigeuner- und Amharasprache usw. vertreten.

Meiner Meinung nach ist die Wahl des Gedichtes „Chudobín“ von Plumlovský viel glücklicher als das zu pathetische „Das Haus meines Vaters“ mit seiner verteidigungsaggressiven Rhetorik und Stimmung:

Armenroda liegt im Tale, / Vöglein singen allzumale. / Rehgeiß weidet auf der Au' / Und im Hofe läuft die Sau. / Eine Mühle klappert drüben, / 's Kleidchen wäscht die Jungfer hüben. / Überall nur Sonnenschein / Brennt ins Fremden Antlitz ein / Das Haus, welch' ihm prophezeit, / Hier wohnt deines Herzens Maid.

Vom Standpunkt des Übersetzers handelt es sich um eine sehr anspruchsvolle Arbeit. Bei dem Vers „'s Kleidchen wäscht die Jungfrau hüben“ mußte der Übersetzer ins Hawaiische zum Beispiel resignieren, obwohl es dort etwa 18 Ausdrücke für „Jungfrau“ gibt, die jedoch alle als *conditio sine qua non* die Unbeflecktheit voraussetzen, während der Akt des Wäschens als Reinigung, die nach der Befleckung folgt, die Virgilität immer verneint. Große Überraschungen bereiten uns auch Rückübersetzungen ins Tschechische, zum Beispiel lautet der Vers „Rehgeiß weidet auf der Au“ in der Rückübersetzung aus dem Koreanischen: „Die Ziege frisst auf dem Feld Reis.“

Ph. Dr. Vladimír Borecký
Prag, Tschechoslowakei

P ř e k l a d y

Chudobín

Chudobín leží v údolí,
ptáci kolem šveholí,
srna se v poli pase,
po dvoře běhá prase.
Naproti mlýn mele,
panna šaty pere,
slunko všechno prozáří,
cizinci zřít ve tváři
dům tento, jež mu věští :
zde, že jeho štěstí.

840.

Q. 40: $4\vec{a} + 3\vec{b} + \vec{c}$: $7\vec{m} + \vec{n}$: $12\vec{p} - 2\vec{q}$

007: 816-910 = 107777

02 3 4. 7023 10. 48. 40. 7117 17:

ከዓ.፪. ከዓ. ፲፱፻፲፱፡ ይ፳፻፱

767: 167: 0462: 46000

$\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$

Өмһү: 0-1-397: 8480

43073 (1853) 1797: 1795

Q2: 167: 3rd: 10 1/2 10- show.

PH: 211 51 37621: 9000:

Chudobin

Chudobin in a valley lies
Where birds do warble in the skies
Where buck and doe in pastures graze
And hog in farmyard skips and plays.
The mill-wheel grinds the corn and oats;
A maiden scours her petticoats.
The sun shines radiant over it
A stranger in his face has writ
This house, which like an ancient seer
Tells him his happiness is here.

خمد وسمر قرية في
 العماير فيها نقرود وتنادى
 ترى الظبي يرتعي في الحقل
 والخنزير يحدو في السرحل
 وتسمع دق الطماخونة
 وتسمع نيل اليفت الحسيدة
 الملا يسرق نور الشمس الجلا الساطع
 ويخرج في وجه السميرب الخاضع
 ادراك الشعور بحادة وبهجة
 يجد هنا في هذه الدار العا فجة

arménština

ԽՈՒԴՈՒԽՆ

Սարի լանջին է մեր Խուդոբինը,
 Շիրերջը երգում են կեռնեխն ու ցինը,
 Դաշտում եղնիկն է հեզորեն նազում,
 Իսկ բակում խոլզը լափին է վազում,
 Դիմացում աղաքն աղում է,
 Կույսը ալյուրը մաղում է,
 Արևն ամեն ինչ լոխսավորում է,
 Եկվորի դեմքին արտացոլվում է
 Տունն այն, որ կանխավ հուշում է նրան.
 -Այստեղ է բախտդ՝ արի անվարան:

Худобин лежи в долина
птици наоколо правят чурулина
сърна в полето се пасе
на чифлике бяга прасе
настреща мелниса меле
мома дреха пере
всичко просветли слънцето
чужденци зред в лисето
къща която му вести
че тука негово щастие

Čeština

Hanácký dialekt

C H U D O B Í N

Chudobín leží v ódoló,
ptáče kolem šveholijó,
srnka se na polo pase,
po dvorku litá prase.
Protivá mlén mele,
panna šate pere,
slonko všecko prohřeje,
cezencovi v ksichto vidět je:
dum tento mo povídá,
šťěsti že ho tađe uhlídá.

負足

有負足落于空道
 烏雀在因周鳴哨
 一批鹿下田吃草
 又猪在院里亂跑
 对磨不斷勞嘮
 姑娘在洗衣最好
 今陽光滿了天地
 客人臉色明顯的
 此樓爲他卜居說
 這里他的幸福多

Chudobán ligger i dalen ,
fuglene fniser omkring ,
i marken en raadyr græsser ,
en gris i gaarden løber.
Paa den modsatte side møllen maler -
en jomfru sin kjole vasker,
og solen gennemskinner alt.
I fremmedens ansigtet ses -
hus dette , som til ham forudsiger ,
at hans lykke finns " hier ".

𓂏𓂏𓂏𓂏

𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏

𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏

𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏

𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏

𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏

𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏

𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏

𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏

𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏

𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏𓂏

Chudobin

Chudobin kuŝas en valo,
birdoj faras kravalon,
cervo sin paŝtas en lorko,
en korto kuradas porko.
Kontr^aue muelejo muelas,
virgino lave robon pelas,
cion priradias suneto,
fremdula spegulas vangeto
la domon-ĉi, kiu profetas avanson,
ke ĉi tie estas lia bonŝanco.

C H U D O B I N

Hudobin on külake orussa
Kõikjal linnud laulemassa
Õõder söõmas metsassa
seapõrsas jooksmas üle õue
neiu pesupali ääres
kaldapeal veski vurisõb
kõik kohad on päikest täis
võõras astub üle läve
ning ta mõistab-
tema õnn
siin peidus on.

Finština

C H U D O B I N

Chudobinin kylä on laaksossa
Jossa linnut visertävät
Naaraskauris syö ruohoa niityllä
Ja siat juoksentelevat pihalla.
Mylly pyörii pyörimistään
Tyttö pesee pyykkiään
Koko kylä kylpee auringossa
Vieraan silmistä voit nähdä
Miksi hän pitää tuosta talosta;
Se sanoo hänelle: Täällä
On sinun onnesi.

/

K H O U D O B I N E

/Pauvreillage/

Khoudobine se trouve dans une vallée,
des oiseaux y chantent dans son allée,
la chevrette se repaît dans une prairie,
le cochon cours près de son porcherie.

Un moulin moult aux environs,
la belle vierge lave ses jupons,
jamais le soleil ça ne quitte,
un étranger a sur son visage inscrite
cette maison qui lui dit:
ton bonheur est ici.

Chudobín

Tha baile Chudobín an gleann,
 ni na h-èidin an ceilear ann,
 criomaidn earb a leòr san raon,
 muc sa chrò na h-aighear faoin.
 Thall tha muilinn bleith an t-sìl,
 òigh a nighe chloimh is sìod;
 air gach nì tha blàths na grèin,
 ach seall an gnùis an fhir o chéin
 an tigh-sa tha roimh-innse dha,
 seo far am faighte do dheagh ratn

Guaymí

C H U D O B Í N

Chudobín bro te nōso

Kukwolo iti bore ken

Bura kuete te tire

Konti jubore ñene m`tu ngobo

Ta dokora botoeko

More moabiam kutvye sukadre

Ngiwana tröre kotebien biti

Bro nikrem konti chiwi

Ne nuana, nenie iwe blite

Nere awane dabá kodabadrenuor

रंग दे। बीन गाड़ा बोरी में
 सिई आ हाथ पाय गाते हैं
 दिन रंगता में चरता है
 मुँहाए हाथगव में डोड़ता है
 सामने भिन्न चलती है
 लड़की कपड़ा धोती है
 सूरज हर चीज पर चमकता है
 अनेकबी को चकरे से जगहर है
 कि यह घर इसके बड़े देता है
 कि यही ही इसकी खुशकिसमत है

Chudobin

Chudobin ligt in een dal
vogels fluiten overal
een ree graast in de wei
varken zoekt lekkernij
een molen staat aan de beek
maagd wast kleren elke week
alles badend in de zon
is zo vrolijk blij en schoon
dat in het gelaat van de vreemde
dit huis wordt zijn geluk en vrede

CHUDOBÍN

Chudobín terletak dilěmbah,
Disekeliling burung burung berkitjau,
Kidjang mentjari makan diladang,
Sabi berlari - lari dihalaman,
Didepan mesin giling berputar,
Anak perawan mentjutji kain,
Matahari menjinari seluruhnja,
Orang asing tampak dimukanja
Rumah ini, jang diramalkan,
Disinilah letak kebahagiaannja.

Tá baile Chudobín suite sa ghleann,
le éanacha ag deanamh ceiliúr ann,
sa ghort tá fia ar féarach,
is muc sa chlós ag ligean scréach.
Thall tá muilleán ag meileadh,
'gus cailín óg ag ní éide,
solas na gréine ar gach ní,
stréinséar agus ar a aghaidh
reictea an tech, a chuiream in iúil
gurbh ann a chuardáigh sé a dhúil.

Italština

CHUDOBIN

Chudobin giace in una valle,
piena di uccelli che in cerchio cinghiettano
sul campo pascola la capra
mentre il maiale si rincorre per la corte.
Difronte macina un mulino
la giovane fanciulla lava i panni
é tutto luccicante al sole
uno straniero ha incisa sul viso la profezia

di questa casa:
é qui la sua felicità.

Italština

Toskánský dialekt

C H U D O B I N

Chudobin dá 'n un poggiolo,
 ndo 'ci so 'ummonte d'uccelli,
 'ní ccampo brucha la chapra
 e immaiale scorrazza nella chorte.
 Dirimpetto immulino e macina iggrano
 la figliola lava e 'panni
 e glíé tutto un brillare aissole,
 í cittadino glia scrittan 'viso
 'sta chasa, che par dire:
 glié qui che tu po'essé contento !

養志堂

養志堂は谷にあり

鳥が鳴く人騒いで

この山が草を食って

庭を賑わす人騒いで

國の側に穀穀所が賑わい

賑わい賑わい

太陽がさながら輝く。

こころなかな、幸福な

と暮らす予言の家の

外国人の顔の山に咲く。

Japonština

/romadží/

Yōrōin

Yōrōin wa tani atte
Tori ga soko ni naite
Norojika ga kusa wo kutte
Niwa wo butta ga hasirimawaru.
Mukaigawa ni seifunjo^{ga} seifun shite
Shojo ga sentaku shite
Taiyō ga kirakira kagayaku
Kokowa anata no kōfuku da
To iō koto wo yogen shiteiru uchi ga
Gaikokuin no kao no naka de mieru.

Л У Д О В И Н

Лудовин арасында таудың жатыр,
Естілін тұр жер бетіне құстың әні,
Аңғарлар тау аралап секіріп жүр,
Шанғамаз айналыстап аулада жүр,
Қарсы алдына айналады дітірліңде.
Қолжеткен құз ауады көкметінде,
Қун құры шапырап тұр жер бетіне.
Қосағадан қонағы біріп келгенде
Естиді маңғымның осы үйден
Айыттың бағ бағым осы жерде.

Худобия бийилейт арасында тоолордун,
Сайраган теребелде чымчыктардын.
Секирет көк жайыкта өчкилер,
Коркундайт короолордо чочколор.
Коркундойт маңдайда тегирмен,
Койногун жууйт бийкеч керилген.
Балкыйт аалам тогулгон нурдан,
Ошиктен кирет жылдыздуу мейман.
Укту ошо замат жакшы кабар:
Бактысың ал ушул жерден табар.

ΠΕΦΜΕ ΠΝΕΤΑΔΔΤ

ΠΕΦΜΕ ΠΝΕΤΑΔΔΤ ΖΜ ΠΚΘΝ
 ΔΥΩ ΠΖΑΛΔΔΤΕ ΖΩΣ ΜΠΚΩΤΕ
 ΟΥΝ ΟΥΚΑΝΩΩ ΜΟΟΝΕ ΖΜ ΠΟΥΟΤΟΥΕΤ
 ΟΥΝ ΟΥΡΙΡ ΠΩΤ ΖΜ ΠΔΗΖ
 ΠΝΟΥΤ ΔΕ ΨΑΥΚΟΤΩ ΠΝΔΥ ΝΙΜ
 ΤΕΖΡΕΕΕΡΕ ΕΙΩ ΠΝΕΣΖΟΕΙΤΕ
 ΠΡΗ ΡΟΥΟΕΙΝ ΕΔΗ ΕΖΩΒ ΝΙΜ
 ΠΡΕΦΖΙΚΟΤ ΕΙΔΤΩ ΕΙΕΛΕΛ ΕΒΟΛ
 ΕΤΒΕ ΧΕ ΠΕΙΝΗ ΧΙΩΗΝ ΝΔΩ
 ΧΕ ΜΠΕΙΣΑ ΚΝΑΤΑΔΕΙΟ ΜΜΟΚ.

구한 할리

구한 할리 산골짜기에 배치되어

새들은 죽변에 재재 거려

암염소가 밭에서 목초 하여

돼지가 마당에 돌아 다니다

마늘 밭에 매돌길 합니다

처녀가 옷을 빨래 하고 있다

햇빛이 모든것을 관통 합니다

외국인의 밭에서 익는다

예언하는 친이그건이다

다행히 외국은 여기에 있다

햇빛
관통
햇빛
관통

죽변역
최유경

Lakština

H U D O B I N

Il`tassa adamina šahabei uri zuntal
 viči-iuhunni baleirugu
 dungkus dunguzrabu učaissari
 Zhahtylssa dušh buzmälul säh`bän biuhunni
 Bäräh` tsinjaunen tš`äni bičaisari
 kamalutšu seppaj h`antissari
 viči-iuhunni vanal k`önssa
 vanal ishk`i shikku uri

Latina

Chudobinum

Chudobinum est in vale situm
Aves pipiant in circuitu
In agre caprea pascitur
Porcum in area vagitur
Mola molet opposita
Virgo lavat vestimenta
Omnia a sole radia buntur
Advenae videtur ei in vultu
Praedicentes aedes hae:
Hic res tuae secundae

Szegényfalva

Szegényfalva völgyben fekszik,
Madárcsicsergés hallatszik.
A mezőn özike legelészik,
Az udvaron malac futkározik.
Szemben a malomban örölnek,
A lányok pedig ruhát mosnak.
A nap mindenet átragyog,
A vándor arcán látható,
Ez a ház most azt szgallja:
Boldogsását itt találja.

Chudobin

Chudobin liegt im Tale,
Vögel zwitschern nahe,
Rehgeiss im Felde grast,
Eber den Hof durchrast.
Drüben klappert die Mühle,
Jungfrau wäscht in der Schwüle,
die Sonne taucht alles in Frieden,
dem Fremden in Augen geschrieben
steht dies Haus, das ihm prophezeit:
hier sei deine glückliche Zeit.

Němčina II

A R M E N R O D A

/ Chudobin /

Armenroda liegt im Tale,
Vöglein singen allzumale.
Rehgeiß weidet auf der Au,
Und im Hofe läuft die Sau.
Eine Mähle kloppert drüben,
s`Kleidchen wäscht die Jungfer hüben.
Überall nur Sonnenschein
Brennt ins Fremden Antlitz ein
Das Haus, welch`ihm prophezeit,
Hier wohnt deines Herzens Maid.

Chudobin

Chudobin ligger nede i klöften
hvor fuglene synger i luften;
ute paa aasen beiter raadyr
og griser inne i gaarden kryr.
møllen maler naer,
en jomfru vasker klaer.
solen straaler over landet
skrevet staar paa den fremmedes panne
dette huset som forgjetter:
her er lykken du leter etter.

غریبه

غریبه کا حسیہ در پائیں زندگی مکتبہ (مکتبہ غریبہ) در اورسین زندگی مکتبہ
 ہمارا طرف ہر اندہ کا نکتہ مکتبہ

آج کا مکتبہ

تو ک در پائیں دروازہ مکتبہ

در پائیں اول آئینہ آرد مکتبہ

دو فتر ہر اس مکتبہ

آج کا ہر طرف در اورسین مکتبہ

از چہرہ ہر گاہ آفتاب مکتبہ

آج کا این خانہ آئینہ در بیان مکتبہ

در این، خوشبخت مکتبہ

perčtina - farsi

واستلاو اسوبودا بولوملووگی :

خودوبین

خودوبین در دره آرمیده است

برگه‌ها همه جاد آوازند

ماده گوزن در نرزه می‌چرد

در صایح خوک می‌دود

رو برد آبیاب در کاه است

دختر رخت شوی

در سینه همه خیر گرم می‌کند

در صره غریبه می‌کشد

که ای خانه

خانه خرم بختی است

Chudobin

Chudobin spoczywa w dolinie,
szczebiotają ptacy w okolinie,
sarna w polu pasie się,
w podwórzu świnia przechadza się,
naprzeciwko młyn się obraca,
bieliznę pierze dziewczica,
słońce wśystko prześwieca,
cudzoziemcu widno we twarzy
oto jest chałupa, która jemu wroży:
tu jest rzekomo jego fortuna.

Václav Svoboda Pluniovský: Pobrantes

(portugalština)

Ó Pobrantes entre os vales,
Pássaros cantam teus ares,
As corças pascem no campo,
Chacim chofurda no bando.
O moinho que gira do lado da eira,
Meiga donzela c'a roupa na ribeira,
O sol acudindo a paisagem dourar,
No rosto forasteiro vê-se espelhar
Presságio que o sítio augura:
aqui acharás sorte tua.

J. Gama 17/2 1994

R o m a n i

/cikánština/

CHUDOBÍN

Chudobín gav hin paš e len
čirikle odoj giľaven,
vešuni buzni chal e čar,
o balo pre dvora prastal.
Odoj o malmos melinel,
e rakľi gada rajbinel.
O kham pekel pre savoreste.
So dikhes pro muj kole manušeste?
hoj phenda leske kada kher:
adaj tut tiri bacht užarel.

Sărântocu' stă lungit pe vale
Păsările în preajma lui ciripesc
O căprioară paște pe cîmpie
Un porc aleargă prin ogradă
În apropiere o moară macină
O fată mare spală rufe
Soarele trece prin toate
Pe fața străinului se vede
Că casa îi prevestește
Că aici e fericirea lui.

Худобин

Худобин лежит меж гор,
всюду слышен пташек хор,
серны скачут по лугам,
свиньи ходят по дворам.
Напротив мелет мельница,
стирает платье девица,
солнце все здесь согревает,
гость порог переступает
и тут же слышит благу гость:
его счастье здесь.

Τό φτωχό χωριό

Τό φτωχό χωριό εἶναι σέ κοιλάδα,
τουλιά τριγύρω μελαηδοῦν,
ἡ ἐλαφίνα βόσκει στό λιβάδι,
κι ὁ χοῖρος τρέχει στήν ἀβλή.
Ἄντικρυ ἀλέσει ὁ μῦλος,
πλένει ἡ παρθένα ροῦχα,
ὁ ἥλιος καθεῖς φωτίζει,
στό πρόσωπο τοῦ ξένου βλέπεις
τοῦτο τό σίτι πού τοῦ προφητεύει:
ἐδῶ κῶς ἡ εὐτυχία του στέκει.

Slovenština

C H U D O B Í N

Chudobín leží v údolí

Nie jeden vtáčik nad ním švitorí

Srnka v poli trávu spása

Na dvore pobehuje prasa

Naproti mlyn melie

Panna si šaty perie

Celý svet slnko rozžiari

cudzincovi sa zračí v tvári

tieto domy, ktoré mu veštia,

že tu našiel zdroj svojho šťastia.

Sirotno

Sirotno leži u dolini
Ptice unaokolo cvrkuću
Srna se na pašlju pase
Po dvorištu trči prase
Tamo preko mlin melje
A djevojka rublje pere
Sunce sve obosjava
Tuđincu na licu odsijava
Taj dom mu nagoveštava
Da tu mu je njegova sreća

srbochorvatština
/kujkavské nářečí/

Dogcijevo

Dogčijevo leži vu dolu pri gori
Ptičeki/popevleju kak da su nori
Pri šumi na livadi srna se pase
Po dvorišću pak okolo grokće si prase
Prek ceste stari melin klopoče
A cura rubeninu oprati hoće
Jen stranac poŕ prašnoj cesti si hodi
A v srčeku ,oh,kak radost mu godi
Vre vrnuł se doma i tak mu je jasno
V tom domu je sreća - a v dušici krasno.

Václav Svoboda Plamlovský
M A S K I N I

Maskini analala bondeni,
ndege wanaimba jirani,
paa anakula majani shambani,
nguruwe anachachawa kiwanjani,
kinu kisaga ng'asboni,
bikira anafua nguo mtoni,
jua linang'aa uwinguni,
mgeni anaionyesha usoni,
nyumba iliyombashiri,
kwamba hapa atapata heri.

Španělština

J U D O B I N

Allí donde las aves cantan sin fin
allí en ese valle, esta Judobin
donde la corza en el prado pastorea
y en el patio el cerdo corretea.
Allá en frente el frigo muele el molino
mientras la doncella lava su lino.
El sol sobre las casas resplandexce
y en la cara del viajero ya aparece
como un presagio inesperado y fuerte
que le dice en esta casa esta tu suerte.

Chudobin /Fattigby/

Chudobin ligger i dalen,
nära fåglarna sjunger,
en rådjur betar på ängden
och svin i gården springer.
Gammal kvarn klappar mitt emot,
en jungfru tvättar kläder
och solen skiner, varm och god,
då ses i främlings ögon, varför.
Det lilla huset, som får lova
det är din tur, denna gåva.

Vietnamština

KHUĐOBIN

Khudobin xom nhỏ trong thung lung
Cac neo duong riu rit tieng chim ca
Co de non gam co trong dong noi
Va ben chuong chu lon chay tung tang
Quanh dau day tieng gio lua tay coi
Trinh nu dep nghieng minh vo xong ao
Roi tat ca bung len trong nang som
Loi tien doan sang ngoi guong mat khach:
Ma nguoi day, hanh phuc cua nguoi day

Zpráva o přenosu Chudobína v kódu EBCDIC a ASCII.

Vážený pane doktore,

nezlobte se, že se s odpovědí tak opožději, ale ono se toho v minulých dnech tolik semlelo, že jsem na nějaké psaní neměl myšlenky. Teď už je to lepší, a tak mi dovozte, abych Vám podal zprávu o přenosu básně W.Svobody-plumlovského mezi dvěma počítači napříč naší republikou. Ke zmíněnému přenosu došlo v listopadu před sedmi léty v rámci testování dálkového přenosu dat. Vysílajícím počítačem měl být český stroj EC-1026 pracující ve výpočetním středisku VÚMS a přijímajícím počítačem slovenský výrobek SM 4/2 kdejsi v Bratislavě. Český počítač byl však ve finále zkoušek nehrazen pro svoji nepříliš vysokou spolehlivost počítačem IBM 126 /jak už v podobných případech bývá zvykem/.

Jako testovací data jsme vybrali Plumlovského básněn Chudobín, k čemuž nás vedl několikový ohled:

- především jsme chtěli potěšit naše přátele na druhém konci drátu průzračnými obrazy a metaforickou strmostí plumlovského pěvce
- v koutku duše jsme doufali, že by se vočivý oblouk spojující naše aparáty mohl sklenout i nad místem, na kterém si básník v duchu představoval lomezón, a že bychom tak alespoň záchvěvy elektromagnetických vln přenášejších dyktylotrocheje jeho nejznámější básně vzdali neckázalou poctu této nevšední osobnosti
- nézanebatelným důvodem výběru básně byla i její stručnost.

Pokud se týká Vámi získané informace o "umělém strojovém jazyce", do něhož měla být básně přeložena, musím ji, bohužel,

poněkud poopravit: nešlo o umělý jazyk, ale o kód, to jest o reprezentaci či zobrazení, v jakém byly jednotlivé grafémy básně přítomny v paměti počítače, popřípadě přeneseny. Nikoliv tedy jazyk, ale písmo. Tak, jako kdyby byl Chudobín ve svém českém originále odvysílán Morseho abecedou nebo zapsán v Braillově slepeckém písmu. Pokud se týká našeho přenosu, použili jsme dvou takových kódů: jednak osmi-bitovou abecedu EBCDIC, a pak i sedmi-bitového kódu ASCII. Pro zajímavost - reprezentace samotného názvu básně zapsána pomocí tzv. hexadecimální /tj číselné/ číselné soustavy vypadá v kódu ASCII takto:

436875646F62696E.

A jeho obraz v paměti počítače IBM 126 /v kódu EBCDIC/ je následující:

C388A48486828995.

Jestliže byste měl, pane doktore, náhodou zájem o obraz celé básně v některém z těchto kódů, rád Vám ho zašlu ...

Mějte se pěkně

V.Pistorius

Plumloviana II /obsah/

I. PLUMLOVIANA

V.Preissig: Plumlovský zámek /kresba/	2
Plumlovský, Václav /nepublikované heslo pro samizdatový slovník čes.spisovatelů, 1978/	
V.Borecký	3
Poděkování Jana Klusáka	6
Zrození 18.července 1872, Plumlov, hodina neznámá	
Daniela Fischerová	7
Horoskop Miloše Hajského	9
Problémy žen při naplňování životních rolí a možnosti jejich řešení /Kroměříž, 1988/	10
Jen čisté prostředí /Lid.Demokracie, 29.12.88/	10
Drama lásky	
V.Borecký	11
Pěvecké sdružení moravských učitelů	
Jiří Mrva	16

II. CHUDOBINIANA

Chudobín /V.Plumlovský/	17 25
Chudobín /Ottův slovník/	18
Fotografie Chudobína z r.1915	19
Korespondence s prodejnou Jednota Chudobín	20
Ein Gedicht geht um die Welt	21
Vážená paní redaktorko /V.Borecký/	22
Leser schrieben uns	24
Překlady	25

Obsah	89,
-----------------	-----

Překlady Chudobínu.

1.	Amhárština /Mariam Getahun, 1983/		26
2.	Angličtina /Paul Wilson, 1976/		27
3.	Arabština I /anonym, 1976/		28
4.	Arabština II /anonym, 1978/		29
5.	Arménština /anonym, 1981/		30
6.	Bulharština / L.T., 1972/		31
7.	Čeština - hanácký dialekt /M.Opravičlová, 1978/		32
8.	Čínština /V.Andy, 1982/		33
9.	Čínština II /O.Král, 1984/		34
10.	Dánština /Václav Šolc, 1978/		35
11.	Egyptština, Střední říše /B.V., 1978/		36
12.	Esperanto /E.L., 1972/		37
13.	Estonština /Jaen Valsinar, 1979/		38
14.	Finština I /anonym, 1972/		39
15.	Finština II / O.H., 1972/		40
16.	Francouzština I /E.L., 1972/		41
17.	Francouzština II / Ha Th Tu, 1978/		42
18.	Gaelština /Aonghas MacNeacail, 1987/		43
19.	Guaymí /E.K., 1978/		44
20.	Hindustánština /anonym, 1978/		45
21.	Holandština /H van der K., 1976/		46
22.	Indonézština /anonym, 1978/		47
→	IRŠTINA		
23.	Italština /Marise Nardini, 1978/		48
24.	Italština /toskán.dialekt /M.Nardini, 1978/		49
25.	Japonština - kandží /Zuzana Namai, 1972/		50
26.	Japonština - romadží /Z.Namai, 1972/		51
27.	Kazachština /anonym, 1979/		52
28.	Kirkizština /anonym, 1979/		53

29.	Koptština /Dr.D.,1978/		54
30.	Korejština /anonym, 1972/		55
31.	Korejština II /Zamračený Drak,1974/		56
32.	Laktština /Enore Valsinar, 1979/		57
33.	Latina /Eugen Brikcius, 1976/		58
34.	Maďarština /Halász Ambás, 1988/		59
35.	Němčina I /Jiří Pavel, 1974/		60
36.	Němčina II /Marie Lamačová,1976/		61
37.	Norština /H.A., 1977/		62
38.	Peřština I /anonym, 1982 /		63
39.	Perština II /P.Dawai, 1988/		64
40.	Polština I / A.K., 1977/		65
41-2.	Polština II - III /anonym, 1978/		66
→	PORTUGALŠTINA		
43.	Romština /Milena Häbschmannová,1978/		67
44.	Rumunština /Jindřich Vacek, 1978/		68
45-6.	Ruština /S.H., 1972/		69
47.	Ruština III /Galina Vaněčková, 1977/		70
48.	Řeština /moderní/ Kostas Kiranides,1976/		71
49.	Slovenština /R.K., 1978/		72
50.	Srbochorvatština I /Š.r., 1972/		73
51.	Srbochorvatština II /anonym, 1981/		74
52.	Srbochorvatština - kajkavský dialekt /Z.D.,1982/		75
53.	Svahilština /H.Burda,1988/		76
54.	Španělština /D.C., 1972/		87
55.	Švédština /Zdeněk Hojda, 1978/		78
56.	Vietnamština /Ha Thi Tu, 1978/		79
58.	Zpráva o přenosu v kódu ASCII a EBCDIC		80

PROGRAMME 2

FRANZ LISZT

(1811-1896)

MESSES ET HYMNES

Un programme représentant l'expression religieuse du compositeur hongrois au plus fort de sa maturité harmonique.

- **MISSA CHORALIS** (1865) : Pour chœur et orgue, met en valeur la fusion du grégorien et du romantisme.

- **VIA CRUCIS** (1879) : Pour chœur, orgue et baryton solo, est l'une des plus célèbres réalisations de LISZT, qui s'engage dans l'expressionnisme à la fin de sa vie.

- **AVE MARIA** (1846)

- **AVE VERUM CORPUS** (1846): Pour chœur et orgue, traduisant l'élargissement harmonique de LISZT, l'un de ses apports les plus étonnants à l'histoire de la musique.

Composition : - l'ensemble vocal (25 chanteurs)
- 1 soliste (Baryton)
- 1 organiste

Durée : 2 heures

PRIX : 7.000 FF

A la charge de l'organisateur : - Vignettes SS
- location de la salle
- publicité
- frais SACEM